

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- (53086
Konu : Yazılı soru önergesi

03.12.2013

Sayın Turgut DİBEK
Kırklareli Milletvekili

İlgi : 13.11.2013 tarihli ve (7/33718) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

Sayıştayın dış denetim raporunda ifade edilen çeşitli ihalelere ilişkin ilgi önergenize
Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanan cevap metni ekte yer almaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.
Saygılarımla.

Sadık YAKUT
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı (6 sayfa)

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

588468

Sayı : DSTK-5-HBEGRB-BE/2013-626-56648

26.11.2013

Konu: Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek'in soru önergesine verilen cevaplar

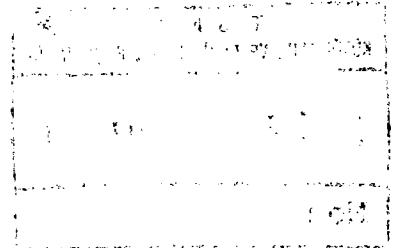
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

15.11.2013 tarihi ile Başkanlığımıza ulaşan Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek'in Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına yönelttiği soru önergesine ilişkin Başkanlığımız görüşleri yazımıza ekli olarak sunulmuştur.

Arz olunur.

Fehmi BAŞARAN
Başkan a.
Başkan Yardımcısı

Ek : Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek'in sorularına ilişkin yazımız.

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

E K :

Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek'in soru önergesi esasen Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanınca Sayıştay'ın 2012 yılına ilişkin harcamalarının dış denetimini yapmak üzere görevlendirilen Komisyonun düzenlediği 29.07.2013 tarihli Dış Denetim Raporunda belirtilen hususlarla ilgili bulunmaktadır.

Soru 1- Devlet Kurumlarını denetleyen Sayıştay kendi yaptığı ihalelerde neden gereken özeni göstermiyor?

Cevap 1- Öncelikle Sayıştay'ımız; parlamento yani halk adına denetim yaparak yürütmeyi denetlemekle demokrasilerin vazgeçilmez niteliklerinden olan bütçe hakkının gerçekleşmesini sağlamakta olan ve 151 yıllık tarihi olan köklü bir kurumdur. Bu önemli misyon ise çok iyi eğitilmiş, vasıflı, hakimlik güvencesine sahip bağımsız denetçiler vasıtası ile yerine getirilmektedir. Yine tecrübeli uzman denetçiler arasından seçilen Başkanlığımıza bağlı bölüm başkanlarımız ise Sayıştay idaresinin sacayaklarını oluşturmaktadır. İdaremizin her türlü iş ve işlemlerinde bizzat yetkili olan bu uzman denetçiler kurumsal bazda yürüttüğümüz ihale işlemlerini de büyük bir titizlikle kontrol etmektedirler .

Basında yer alan ve tarafınızca belirtilmiş sorularla da kafa karışıklığına sebep olduğu açıkça anlaşılan, Başkanlığımızı suçlayıcı nitelikteki bir takım isnatların, belirtildiği gibi mevzuata hâkim, deneyimli idarecilerimiz tarafından yapılması mümkün olmadığı gibi dilekçenizde de belirttiğiniz usule uygun olmayan ihale yapılması ve Sayıştay'ın zarara uğratılması gibi bir durum söz konusu dahi değildir. Denetimden gelen tecrübeleriyle idarecilerimiz ve ihale komisyonu üyelerimiz işlerinde gereken hassasiyeti, özen ve dikkati azami ölçüde göstermektedirler.

Bazı denetim raporlarında belirtilen tenkidler ise ihale sürecini ve sonucunu etkilemeyen, herhangi bir suistimale ve kamu zararına yol açmayan basit hatalara (bazı ihalelerde, ihalenin mahalli gazetede yayınlandığına dair gazete nüshasının dosyasına konulmadığı, ihale komisyonu görevlendirilirken onay yazısında başkanın unvanının belirtilmediği, ihale işlem dosyalarında bulunması gereken evrakların düzenli bir şekilde sıralanmadığı, doküman satış bedeli onay belgesinde belirlenmişken, sonraki tarihli bir tutanakla tekrar belirlendiği, teknik şartnamelerin hazırlanması konusunda teknik elemanların yazılı olarak görevlendirilmediği, vb.) ilişkindir.

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

Öte yandan ihalelerimiz istekli veya istekli olabilecekler tarafından da denetlenmekte, mevzuata aykırı herhangi bir husus olduğu iddiasıyla idaremize ve Kamu İhale Kurumuna şikayet dilekçesi verebilmektedir. Son 4 yıl içerisinde yaptığımız toplam 63 adet ihale için Kamu İhale Kurumuna şikâyet dilekçesi verilen ihale sayısı sadece 3 adettir. Bunlardan ikisinde kurumumuzun bütün işlemleri hatasız bulunmuş, 1 tanesinde ise ihale sürecinde yapılan ve ihalenin iptalini gerektirmeyen basit bir işlem hatası tespit edilmiş ve Kamu İhale Kurumu tarafından bu hatanın düzeltilerek ihalenin devamına karar verilmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, Kurumumuzca yürütülen ihalelerde gereken hassasiyet, özen ve dikkat azami ölçüde gösterilmektedirler.

Ancak sorularda belirttiğiniz bir takım somut durumlara ait açıklamalarımız aşağıda ifade edilmiştir.

Soru 2- Dış denetçi raporu ayrıntıları neden Plan Bütçe Komisyonunda açıklanmamıştır?

Cevap 2- Bilindiği üzere Plan ve Bütçe Komisyonunun sevk ve idaresi bizzat Komisyon Başkanının uhdesinde bulunmaktadır. Kurum olarak o toplantıda kurumumuza verilen süre ve sorular çerçevesinde açıklama yapılma imkanı bulabilmekteyiz. Nitekim söz konusu toplantı da Hakkari Milletvekili Adil Zozani tarafından bu konulara ilişkin soru sorulmuş olmasına rağmen, Komisyon Başkanı tarafından Sayıştay Başkanına verilen sürenin kısıtlı olması nedeniyle, Komisyon huzurunda yeterince açıklama yapılamamış, bu sorulara yazılı cevap verileceği bildirilmiştir. Nitekim Sayın Zozani'ye Komisyonda sorduğu sorulara Başkanlığımızca 19.11.2013 tarihinde ayrıntılı olarak yazılı cevap verilmiş bulunmaktadır.

Soru 3- Tek şirketin katıldığı ihale sayısı nedir? Bu ihaleler neden iptal edilmemiştir?

Cevap 3- Raporun 27 inci maddesinde, açık ihale usulü yöntemiyle gerçekleştirilen “Network ve Kablosuz Ağ Cihaz Alımı İşi” ihalesine tek isteklinin katılmasına rağmen ihalenin sonuçlandırıldığı belirtilmiştir.

Başkanlığımız, ihalelerde açıklık, rekabet ve saydamlığın sağlanmasına özen göstermekte olup, yapılan ihalelerin büyük kısmını 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 19 uncu maddesine göre “açık ihale” usulü ile ve ilanlı olarak gerçekleştirmektedir. Ayrıca, ihale dokümanlarında rekabeti engelleyici hususlara yer verilmeyerek, daha çok firmanın ihaleye iştirak etmesi temin edilmeye çalışılmaktadır.

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

Denetim Raporunda bahsedilen ihaleye ilişkin görüşlerimize gelince; Başbakanlık YDK'dan kurumumuza devredilen ek hizmet binamızın Network Altyapısındaki eksikliklerinin, ana hizmet binamızdaki mevcut cihazlar ile uyumlu bir şekilde giderilmesine karar verilerek ihaleye çıkmıştır. Ancak bu alıma ilişkin olarak bir değil, iki kez ihale yapılmak zorunda kalınmıştır. Şöyle ki;

- 1) İlk ihale ilan yapılarak, açık ihale usulü ile **15.08.2012** tarihinde yapılmış ve toplam 4 KISIM'dan müteşekkil olup, rapor konusu ihtiyacımız (*Network ve Kablosuz Ağ Cihaz Alımı*) bu ihalenin **3. Kısımını** oluşturmaktadır (Not: Kısımlara ayrılan ihalelerde, isteklilerin diledikleri Kısım veya Kısımlara teklif vermesi mümkündür, tamamına teklif vermeleri zorunlu değildir. Rekabeti artırmak için Kurumumuz ihaleyi 4 ayrı kısma ayırmıştır). 4 Kısımdan oluşan bu ihalenin tamamına katılan istekli sayısı toplam 5 olup, **3.kısma** sadece 1 firma teklif vermiştir. Ancak söz konusu teklifin yaklaşık maliyetin üzerinde olması ve yeterli rekabetin sağlanamamış olması nedeniyle idareimiz bu ihalenin 3.kısımını iptal etmiştir.
- 2) Yukarıda açıklanan ve iptal edilen 3.Kısım için yeniden ilan yapılarak, **11.10.2012** tarihinde yine açık ihale usulü ile ikinci ihale (*Network ve Kablosuz Ağ Cihaz Alımı İşİ*) gerçekleştirilmiştir. Denetim Raporunda tenkid edilen bu ikinci ihale de ilanlı olmasına rağmen, ihaleye yine 1 firma teklif vermiştir. İsteklinin teklifi (274.870,00 TL) bu sefer yaklaşık maliyetin (399.920,00-TL) altında kaldığı için idareimiz ihaleyi sonuçlandırmıştır.

Görüleceği üzere Denetim Raporunda tenkid edilen "*Network ve Kablosuz Ağ Cihaz Alımı*" için aslında 2 kez ilanlı ve açık ihale yapılmış olmasına ve ihale dokümanlarında rekabeti engelleyici hususlara yer verilmemesine rağmen, her seferinde ihaleye tek bir istekli katılmıştır. İdareimiz bu konuda gerekli hassasiyeti göstermiş bulunmaktadır. Hizmetin aksamaması için üçüncü bir ihaleye çıkılması gereği ise duyulmamıştır.

Tek isteklinin katıldığı diğer ihale ise, hizmet araçlarımız için 2013 yılı Akaryakıt alım ihalesidir. Bu ihale de ilan edilmek suretiyle açık ihale usulü ile yapılmış ancak tek firma istekli olmuştur. Bunun nedeni kesin olarak bilinmemekle birlikte, kurumumuzun araç sayısının az olması nedeniyle firmaların akaryakıt satışından elde edeceği toplam karın az olacağı ve toptancı firmadan alacağı kotanın doldurulmasına fazlaca bir katkıda bulunmayacağı düşüncesinin hakim olduğu tahmin edilmektedir.

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

Bilindiği üzere Kamu İhale mevzuatında, ihalenin sonuçlandırılması için katılımcı sayısının en az kaç adet olması gerektiğine ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır. Dolayısıyla hukuken ihaleye tek bir isteklinin katılmış olması, tek başına ihalenin iptalini gerektirmemektedir. Katılan firmanın teklifinin yaklaşık maliyetin altında olması, sadece tek firma katıldı diye ihalenin iptal edilmesi zorunluluğunun bulunmaması ve ihalenin iptalinin daha büyük sorunlar (kurumumuzun internet erişiminde aksama gibi) doğurabileceği düşünüldüğünden, ihale bu haliyle sonuçlandırılmıştır. Yapılan işlemler mevzuata ve Kamu İhale Kurulu kararlarına uygun olup herhangi bir kamu zararı da bulunmamaktadır.

Soru 4- İhale sözleşmelerinde değişiklikler neden yapılmıştır? Bu şekilde ihale sonrası dokümanları değiştirilen kaç ihale vardır?

Cevap 4- İhaleden sonra sözleşmesinde değişiklik yapılmak zorunda kalınan sadece tek bir ihale bulunmaktadır: Microsoft Ürünleri Yazılım Lisansları ihalesinin sözleşmesinde ödeme takvimine ilişkin maddesinde ihaleden sonra değişiklik yapılmak zorunda kalınmıştır. Microsoft ürünlerinin Türkiye'deki ana tedarikçi firması, ihale hazırlıklarımız sırasında, bu yazılımlara ilişkin lisans bedellerinin, müşterinin talep etmesi halinde 3 yılda eşit taksitlerle ödenebileceğini bildirmiş idi. Bu doğrultuda kamu yararı gözetilerek, İhaleden önceki sözleşme taslağında ihale bedelinin 3 yılda 3 eşit taksitte ödenmesi planlanmış idi. Ancak ihaleden sonra sözleşme imzalanmadan önce, İç Kontrol sürecinde yapılan incelemede, bu alım işinin 5018 sayılı Kanunun 28 inci maddesi kapsamına girmediği, bu nedenle yıllara sari yapılamayacağı, dolayısıyla ödemenin bütçe tekniği açısından tek seferde yapılması gerektiği bildirilmiştir. Dolayısıyla 5018 sayılı Kanunun ilgili düzenlemesine aykırı olan sözleşme hükmü, sözleşmelerin yasal düzenlemelere aykırı olamayacağı kuralı uyarınca, zorunlu olarak değiştirilerek ödeme tek seferde yapılacak şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Soru 5- Sayıştay'ın yaptığı usule uygun olmayan ihale sayısı nedir? Bu konuda kimler sorumludur ve bu sorumlular hakkında herhangi bir işlem yapılmış mıdır?

Cevap 5- Sayıştayın bütün ihale ve satın alma işlemleri, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kanununun ilgili hükümleri uyarınca TBMM Başkanlık Divanınca görevlendirilen ve 2 deneyimli Mülkiye Müfettişinden oluşan bir komisyon tarafından her yıl ayrıntılı olarak denetlenmektedir. Denetimler sonucunda yazılan raporlar TBMM Başkanlık Divanında görüşülerek karara bağlanmakta ve TBMM Genel Kuruluna da bilgi verilmektedir.

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

5018 sayılı Kanunun çıktığı günden bu yana yapılan bütün denetim raporlarında da görüleceği üzere, Sayıştay bugüne kadar hiçbir ihaleyi usulüne aykırı ve kamu zararı doğacak şekilde veya suç unsuru oluşturacak şekilde yapmamıştır. Bütün ihaleler yasal mevzuatına uygun olarak gerçekleştirilmektedir. Süreç içerisinde yapılan hatalar olsa bile 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun ilgili düzenlemeleri uyarınca müdahale edilerek, bu hatalar düzeltilmektedir. Düzeltile imkânı bulunmayan hallerde ise ihale iptal edilerek yeniden ihaleye çıkılmaktadır. Hatalı sonuçlandırılan bir ihale olmadığı için, bunun herhangi bir sorumlusu da bulunmamaktadır.

Soru 6- Yapılan usulsüzlükler ile ilgili Sayıştay ne kadar zarara uğratılmıştır?

Cevap 6- Yukarıda da bahsedildiği üzere bugüne kadar yapılan satın alma işlemlerinde herhangi bir usulsüzlük bulunmadığından Sayıştayın veya devletimizin herhangi bir zararı söz konusu olmamıştır.